

en Del udsat for at blive forstaaet derhen, at det er det engelske Sprog, der er Skyld i, at Sandheden ikke kom frem saa godt i denne Mands Prædiken paa Engelsk, som naar han prædiker Dansk. — At Pastor Olsen med de lige anførte Ord vilde have sine Læsere til at tænke, at de kristelige Sandheder ikke kan fremsættes tydeligt nok paa det engelske Sprog, dette tror jeg aldeles ikke saa ufornuftig er Pastor Olsen paa ingen Maade; men han burde have skrevet saaledes, at ingen havde været udsat for at faa den Mening ud af hans Ord.

Det kan jo godt være, at Manden, der fik Sandheden til Salighed bedre frem i det danske end i det engelske Sprog, havde en hel Del bedre Herredømme over Dansk end over Engelsk og saaledes ikke formaadede at faa den hele og fulde Sandhed saaledes frem paa Engelsk som paa Dansk. Men det kan jo ogsaa være saaledes, at han vidste paa Forhaand, at en Del af de Tilhørere, han havde for sig, vilde blive fornærmede, om han talte lige saa skarpt paa Engelsk, som han plejede paa Dansk. Var det saaledes det hang sammen, da var det jo Mandens Fejhedsskyld, og da er han at dæle derfor og har paadraget sig en stor Synd overfor baade Gud og Mennesker. I hvert Fald viser, hvad Olsen fortæller om denne Mand, at det dog nok er saadan alligevel, at i sin Almindelighed er Tilhørerne i den engelsk lutherske Kirke ikke saadan vant til at taale at høre den hele og fuld Sandhed, som de endnu er det i en hel Del dansk lutherske Menigheder i Amerika.

At der er Præster og andre blandt de engelske Lutheranere i Amerika, der er i Besiddelse af den Tro, der fører til Salighed og derfor kan prædike Guds Ord purt og rent, dette tror baade Pastor Olsen og jeg og en hel Del flere, der kender noget til Sagerne; men vi frygter ogsaa for, at der findes mange omvendte engelsk lutherske Præster her i Amerika, som alligevel har faaet saa mange Bogkunderskab, og som har saadanne Evner til at prædike, at de kan samle mange Tilhørere om deres Forkyndelse Aar ud og Aar ind, uden at der sker Vækkelser op af Syndesønnen og Omvendelser til Gud. — Skal danske Menighedsfolk af med deres danske Sprog for tidlig, inden de er kommen saa langt frem, at de har troende Mænd med tilstrækkelige Kundskaber og Udvikling og ved Siden deraf kender dansk Sprog og dansk Folkeejendommelighed saa vel som Engelsk, saa vil let en vantro Aand faa saadan Magt i blandt dem, at en alvorlig ægte kristelig Forkyndelse vil blive foragtet og underknet baade her og der.

Dansk kan godt læres, naar der bliver arbejdet derpaa, ved Siden af Engelsk. Giv endelig ikke Dansk op, før Masseindvandringen fra Danmark ophører, eller før Præsteskolerne blandt Danske i Amerika er fuldt ud i Stand til at kunne dygtiggøre deres Studenter saaledes, at disse siden hen som Præster kan bruge det engelske Sprog med fornøden Færdighed og kan prædike Guds Ords Lærdomme purt og rent i samme Sprog uden at være bange for at støde Mennesker fra sig.

Det falder mig naturligt og let at tillægge Past. Olsen de bedste Motiver til og de bedste Hensigter med, hvad han skrev. Deri er jeg fuldt enig med vor Ven Dahm. Men jeg var imod den Paastand af Pastor O., at med andet Sprog kommer „saa at sige altid en anden Aand,“ og det er jeg fremdeles. Thi denne Paastand er skæbnesvanger. Mærk bl. a.: Guds Ord i vor Bibel er jo ikke oprindeligt kommen til os hverken i det danske eller det engelske Sprog. Det er oversat fra Hebræisk og Græsk; dersom nu det var et fastslaaet Faktum, at med andet Sprog kommer „saa at sige altid en anden Aand,“ saa var vi jo „saa at sige“ nødt til at antage, at der var kommen en anden Aand ind i Bibelen ved Oversættelsen til Dansk og til andre Sprog!

Radikal Overgang til Engelsk har jeg jo stadig udtalte mig imod. I saa Henseende skrev jeg: „Det bedste, for at undgå Skade ved Spørgskiftet, efter mit Skøn, er at lægge sig efter at lære Landets Sprog saa snart som muligt og saa holde ved Modersmaalet saa længe som muligt.“ (Nr. 40).

Aanden i de store engelsk-lutherske Samfund i Amerika har jeg hverken forsvaret eller dømt. Mit Kendskab til disse Samfund er for ringe til, at jeg kunde forsvare at gøre nogen af Delene. Jeg har kun hævdet, og vil fremdeles hævde, at baade Aand og Liv kan bevares saa vel i engelsk som i dansk Sprog — ligesom det, desværre, er en Kendsgerning, at Vantroens Aand trives i og benytter begge disse og mange andre Sprog.

A. M. Andersen.

SANDHED OG YDMYGHED.

Ærligheden varer længst, Opsaa i det aandelige! For alt usandt Skin dig ængst, Søg at være, ej at sige, Sige et og gøre andet Det har Loven længst forbandet.

Nær til Herren med din Mund, Fjernt fra Herren med dit Hjer-te, Egenkærlig i dets Bund — Nej, om saa paa Stol du lærte Tusinder med Engletunge, Dommens Ord skal mod dig runge.

Lidt med Ærlighed dog er Bedre end uærlig Prunken, Først og fremst i Sandhed vær, Sandheds Grundvold staar, naar sunken Er, hvad alt paa Skin og Skygger Din Forfængelighed bygger.

Er din Tro end yderst svag, Maa paa dine Knæ du krybe; Mens dens Frugt du Dag for Dag Savner, saa du fra det dybe Kun om Naade, Naade stønner — Ærligheden bedst sig lønner.

Vær kun liden, men vær sand, Det skal aldrig du fortryde; Fald maa til, om Naadens Vand Ned i Hjerterne skal flyde; Sandhed tro dig ydmygt bøjje, Saa skal Naaden dig opbøjje. Jonas Dahl.

Indsendt af A. J. Dahm.

DE KIRKELIGE FORHOLD.

i Danmark blev lidt urolige ved Asættelsen af den rationalistiske Præst Arbo Rasmussen i Vaalse. Man saa deri et Overgreb fra Ministeriets Side, og man begyndte at tænke paa at forhindre lignende Gentagelser ved en lempelig Adskillelse mellem Stat og Kirke. Der blev iværksat en Propaganda for denne Sag over det ganske Land. Det var særligt i „Kirkeligt Landsforbund“ man var virksomme i den Retning. Men de udsendte Talere fandt ikke overalt villige Øren. Det blev snart klart, at selv om der var meget der kunde tale for en Adskillelse af Stat og

Kirke i Danmark, saa var Tiden ikke moden for denne Sags Virkeliggørelse. Store Dele af Indre Mission holder paa den nuværende Forbindelse og hele „Kirkeligt Centrum“ har paa et Møde i Odense i Maj Maaned enstemmigt vedtaget følgende Resolution:

1) Dette Parti fastholder, at der bør arbejdes for Folkekirkens Bestaaen i Forbindelse med Staten; saa længe en saadan Forbindelse ikke strider mod Sandheden, og Folkekirkens Bekendelse bliver bevaret.

2) Kirkeligt Centrum vil for at opnaa dette Formaal arbejde for Religionsundervisningens Bevarelse i Skolen, og for Opfyldelsen af Grundlovens Løfte paragraf om en Kirkeforfatning.

3. Kirkeligt Centrum fastholder som sit Standpunkt, at Forholdene i Folkekirken med Hensyn til dens Helligdom er: Ordet og Sakramenterne ikke maa undergaa nogen Forandring af principiel Betydning, forinden Kirkefolket gennem en Forsamling f. Eks. udvalgte af Menighedsraadene er raadspurgt.

4) Hvis dette overføres, og der fra Statsmyndighedernes Side arbejdes for, at Folkekirken kan blive omdannet fra at være en kristelig Bekendelses Kirke til at blive en folkelig Religionsanstalt, da vil Kirkeligt Centrum overveje, hvilken Udvej der bliver at vælge.

Som man ser: „Kirkeligt Centrum holder paa den bestaaende Forbindelse mellem Stat og Kirke, vel ogsaa fordi den som den nu er, virkelig byder gode Vilkaar for det kirkelige og aandelige Livs Trivsel.

Det samme Standpunkt indtager ogsaa store Dele af det øvrige Kirkefolk. Man holder paa det bestaaende, fordi man ved hvad man har, men ikke, hvad man faar. Flertallet af Præsterne slutter sig til samme Mening. Det har da ogsaa økonomisk set været til Gavn for de daarligt lønnede Præster, at Staten i disse Dyrtdier er traadt hjælpende til og har ydet betydelige Dyrtdistillæg til disse Embedsmænd, som derved er kommen lettere over de økonomiske Vanskeligheder, som de nærværende abnormale Forhold forvolder. Staten har anvendt adskillige Millioner til Støtte for slet lønnede Tjenestemænd. Alene for 1919 bliver det over 50 Millioner Kr.

Om Kirken havde været skilt fra Staten, kunde det være tvivlsomt, om Kirkefolket vilde have ydet sine Præster en saadan ekstraordinær økonomisk Støtte.

Det er ogsaa den almindelige Mening i Danmark, at der ikke i en nær og overskuelig Fremtid bliver Udsigt til en virkelig Adskillelse af Stat og Kirke.

Lad os haabe, at Forbindelsen mellem disse maa være ved i mange Aar endnu til Gavn for begge Parter. K. G.

MINNESOTAS TØRVEMOSER.

Der har været saadan en Overflod af god Brændsel i Minnesota, at ingen har brudt sig videre om de store Tørvemoser, af hvilke Staten besidder uhyre Strækninger. Nu har State Auditor Preuss haft disse Moser undersøgte af Folk, der forstaa sig paa den Slags, og de rapporterer, at der ligger for 20 Billioner Dollars Tørv i Moserne og venter paa at blive benyttet. Det vil dog være nødvendigt at foretage store Dræneringsarbejder før denne Rigdom kan komme til Anvendelse, saa han foreslaar, at hvis det skulde knibe med at finde Arbejde for alle efter at Soldaterne kommer tilbage fra Hæren, saa kunde Staten sætte Tusinder af Mænd i Arbejde med at afvande Moserne.

Naar Moserne er tørlagte kan Tørvjorden saa behandles med Maskineri, at det haarde Arbejde med at skære Tørv helt und-

gaaes. Der er tre forskellige Metoder, der nu anvendes. Der er maskineltede Tørv, der er fastere og har større Varmeevne end de haandskaarne. Saa er der Brikettetørv, i hvilke Tørvten trykkes sammen i smaa haarde Kugler, de har næsten samme Tyngde og Varmeevne som Kul. Endelig er der pulveriserede Tørv, der kun kan bruges under Dampkedler eller Smelteovne under stærkt Lufttryk, men som under de rette Forhold er et af de bedste Brændselsmaterialer, der findes. Tørvene kan ogsaa brændes til Trækul eller Koks, og i denne Form besidder de en uhyre Varmeevne der gør dem anvendelige ved Smeltning af Jernerts. Ved Brændingen af disse Trækul frembringes en udmærket Gas, der kan benyttes baade for Belysning og som Brændsel.

I de senere Aar har flere skandinaviske Firmaer i Øststaterne benyttet Tørvemoserne til Fremstilling af et udmærket Gødningsmiddel. Tørvjord indeholder en Mængde Nitrogen, og det er muligt at kemisk Vej at udtrække denne rige Planteføde.

Der er mange andre Maader, at Tørvjorden kan udnyttes: til Strøelse, Insulering, Indpakkingsmateriale, etc. Det aller nyeste er den i Danmark nylig opfundne Methode, hvorved plantefibrene i Tørvten udskilles og vaves til Tøj.

AARS-BOGEN.
(Sørine Klyver.)

Min Fader rakte mig en Bog Med mange, mange Blade, Og glad jeg Bogen fra ham tog Og vilde i den blade. Men nej, han sagde: Barn du maa Kun eet faa se ad Gangen, Og skrive skal du saa derpaa Hver Dags Bedrift — Ret saa vel som Vrangten.

Da sukked jeg med sorgfuldt Mod Og sagde: Kære Fader! Du er saa kærlig, mild og god, Du vis mig det forlader, Hvis ej jeg kan. Mit træge Sind Jeg kender som en stærk Modvind, Det Kraften vil fra mig vriste, Jeg kunde din Kærlighed miste.

Thi skrev jeg kun, hvad der var godt, Din Villie sattes til Side, Og skrev jeg kun det onde blot, Da vilde du sikkert vide, At der skulde andet og mere staa, Men aldrig mig tykkes at kunde opnaa, Det hele at skrive til sammen.

Thi tag du Bogen, Fader min Og hold den kun saalænge, Til jeg alt efter Villien din. Den ikke mer tiltrænger, Men skriv paa Titelbladet her, At jeg, Oh Fader! har dig kær, Og vil Dig evig ære.

Du gav mig Legem, Sjæl og Aand, Og alt, hvortil jeg trængte, Og vidre ved din Almagts Haand, Din Naade du mig skænkte, Langt bedre end jeg var det værd, Du delte med mig Fader kær, Dit Navn er uden lige.

Thi vover jeg mig til dig hen, I Glæde og i Smerte, Mer end jeg selv er du min Ven Og kender helt mit Hjerte, Saa fyld det med din egen Aand, Og lad mig gaa i Ledebaand, Hos dig mit Livets Dage.

MINNESOTA MAJS LAND.
Vi har adskillige vel „improved“ Farme, som varierer i Størrelse fra 80 Acres op til 400 Acres og næsten alle Farmene kan købes paa meget lette Vilkaar. Hvis De er interesseret i Køb af en Farm, vil det blive til Deres Fordel at skrive til os efter vor Godtkøbs-Liste. ANDERSON LAND COMPANY, Willmar, Minn.

Salmebøger.

Vor nye Udgave af „Salmebog for Kirke og Hjem“ (Den ny Salmebog) er nu for saa vidt færdig, at vi kan paatage os øjeblikkelig Levering af følgende Numre: Nr. 30. Latinske Typer. Versform, med Kollektør og Tekster. Bøjeligt sort Marokko Bind. Guldsnit. Pris \$2.50. Nr. 30 U. T. Samme Tryk og Udstyrelse som Nr. 30, men uden Kollektør og Tekster. Derfor en betydelig tyndere Bog. Pris \$2.25. Af de billigere Udgaver foreligger nu følgende: Nr. 23. — Presset Shirting (imitation leather). Den fuldstændige Salmebog, med Bønner og Tekster. Versform, latinske Typer. En stærk Bog. Pris \$1.25. Nr. 28. — Fuldstændig Salmebog i Versform, latinske Typer, med Bønner og Tekster. Presset Læderbind og Guldsnit. Pris \$2.00. Paa Nr 23 og Nr. 28 kan der, paa Grund af de pressede Bind, ikke godt trykkes Navn.

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebraska.

THE SUNDAY-SCHOOL BOOK FOR 1919.

PRIMARY—Mrs. Christiansens Bible Stories, New Testament \$0.30
INTERMEDIATE—New Testament Bible History, with corresponding Parts from the Catechism .. \$0.30

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebraska.

Dansk luthersk Mission i Amerika

I TIDEN FØR 1884.

Af Prof. P. S. VIG.

Udgivet af Den forenede danske ev. luth. Kirke ved en Komite.

PRIS \$1.00.

Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebr.

WAR SAVINGS STAMPS DELIVERED TO YOUR HOME

Tear Out—Fill In—Hand Letter-Carrier—or Mail to Post Office TO THE LOCAL POSTMASTER:—Kindly have letter-carrier deliver to me on _____ for which I will pay on delivery: _____

(\$5. U. S. WAR-SAVINGS STAMPS at \$ _____ each (State number wanted) (See prices below)

25c. U. S. THRIFT STAMPS at 25c. each. (State number wanted)

Name _____

Address _____

W. S. S. COST DURING 1918					
April	\$4.15	July	\$4.18	Oct.	\$4.21
May	4.16	Aug.	4.19	Nov.	4.22
June	4.17	Sept.	4.20	Dec.	4.23

W. S. S. WORTH \$5.00 JANUARY 1, 1923

DANA COLLEGE

BLAIR, NEBRASKA.

Vinterterminen begynder 3. December.

Følgende Kursuser:
Akademisk To Aars College
Normal Forretningskursus
Pro-Seminarium for vordende Præster
Musik.

Skriv efter Katalog.

L. A. LAURSEN.